

тварин зростав більше ніж у два рази і становив ($95,30 \pm 5,82$) нмоль/л. Амплітуда секреції кортикостерону знижувалася з 43,5 до 24,7 %, що вказує на напружене функціонування відповідної тканини надниркових залоз в умовах свинцевого отруєння.

Висновки. За умов свинцевої інтоксикації відбуваються порушення гормональної активності надниркових залоз та розвиток десинхронізації їх діяльності. Зрушення у функціонуванні надниркових залоз у нічний період менш виражені, що, ймовірно, пояснюється збільшенням у цей час доби концентрації мелатоніну в плазмі крові.

УДК 616.233-002-056.52:616.379-008.64)+616-08-039.73

Ступницька Г.Я.¹, Федів О.І.¹, Притуляк О.В.²,
Юхимчук В.В.²

¹ Кафедра внутрішньої медицини
Буковинський державний медичний університет,
м. Чернівці

² КУ «Обласна клінічна лікарня», м. Чернівці

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТІВ ЦИНКУ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ, ПОЄДНАНЕ З АБДОМІНАЛЬНИМ ОЖИРІННЯМ ТА ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ II ТИПУ

Вивченню ролі макро- та мікроелементів, зокрема цинку, в патогенезі хронічних захворювань внутрішніх органів (хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ), ожиріння, цукрового діабету (ЦД) тощо) приділяється велика увага. Дослідження показали, що дефіцит цинку може асоціюватися з інсулінорезистентністю, гіпертригліцеридемією, зниженням толерантності до глюкози. Також доведено, що цинк клінічно та патофізіологічно пов'язаний із запальними захворюваннями легень, зокрема з бронхіальною астмою та ХОЗЛ. Пацієнти з ХОЗЛ мають нижчий рівень цинку в плазмі крові, ніж здорові особи. Основними причинами недостатності цинку вважаються неадекватне надходження його з їжею та штучний (антропогенний) дефіцит життєво необхідного мікроелементу внаслідок істотного індустріального навантаження та забруднення навколишнього середовища ксенобіотиками. Дослідження, проведені на щурах, продемонстрували антиоксидантні та протизапальні властивості цинку.

Мета дослідження — вивчити ефективність використання препаратів цинку у хворих на хронічне обструктивне захворювання легень із супутнім цукровим діабетом та абдомінальним ожирінням.

Матеріал і методи дослідження. У дослідженні взяли участь 20 хворих на ХОЗЛ, 10 пацієнтів з ожирінням та ЦД, 15 хворих на ХОЗЛ із супутнім ожирінням та ЦД, 10 практично здорових осіб. Визначення концентрації цинку в сироватці крові проводили за допомогою атомно-абсорбційного спектрофотометра в центрі молекулярної діагностики ФГУН ЦНДІ епідеміології Роспотребнадзору.

Результати дослідження та їх обговорення. За результатами нашого дослідження, у хворих на ХОЗЛ без супутнього ожиріння та ЦД рівень цинку в сироватці крові становив ($11,06 \pm 0,91$) мкмоль/л, що було на 25,7 % нижчим за відповідні показники у здорових осіб ($p < 0,05$). У хворих на ХОЗЛ із супутнім ожирінням та ЦД показник рівня цинку знижувався на 22,1 % ($p < 0,05$). При застосуванні 4-тижневого курсу цинк-тералу у хворих на ХОЗЛ, поєднане з абдомінальним ожирінням та ЦД, відзначалось покращення клінічної симптоматики (зменшення об'єму харкотиння, полегшення його відходження, зниження кількості сухих хрипів у легенях), а також спостерігалась позитивна динаміка показників вуглеводного та ліпідного спектра крові. Рівень цинку крові через місяць після початку лікування у хворих на ХОЗЛ з ожирінням та ЦД вірогідно зростав та наближався до відповідних показників у практично здорових осіб.

Висновок. Використання препаратів цинку у хворих на хронічне обструктивне захворювання легень із супутнім ожирінням та цукровим діабетом позитивно впливає на перебіг зазначеної коморбідної патології.

УДК 616.379-008.65+616-056.52)-092:612.7

Суслик Г.І.

Кафедра ендокринології

Львівський національний медичний університет
ім. Данила Галицького

ПОРУШЕННЯ МАКРО- ТА МІКРОЕЛЕМЕНТНОГО ГОМЕОСТАЗУ У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2-го ТИПУ З ОЖИРІННЯМ

Макро- та мікроелементний гомеостаз як часткова форма загальної гомеостатичної системи відіграє важливу роль у процесах життєдіяльності організму. Спектр біологічних функцій мікроелементів дуже широкий. У складі металоферментів або у вигляді каталізаторів вони активують більшість ензимних систем організму, стимулюють процеси тканинного дихання, енергетичного обміну, кровотворення, імунітетні реакції, синтез біологічно активних речовин, гормонів, метаболізм білків, вуглеводів, ліпідів, а також корегують рівень процесів вільнорадикального окислення. Зазвичай дослідники оминали увагою питання участі макро-/мікроелементів у регуляції вуглеводного, ліпідного, білкового обміну при цукровому діабеті (ЦД) 2-го типу з ожирінням. До сьогодні практична медицина має недостатньо інформації про особливості вмісту магнію (Mg^{2+}), цинку (Zn^{2+}), хрому (Cr^{3+}), марганцю (Mn) та міді (Cu) в крові хворих на ЦД 2-го типу з ожирінням та вплив їх концентрації на формування та прогресування інсулінорезистентності (ІР). Це есенціальні макро- та мікроелементи, які беруть безпосередню участь у регулюванні вуглеводного обміну.

Мета дослідження — вивчення особливостей концентрації Mg^{2+} , Zn^{2+} , Cr^{3+} , Mn та Cu в еритроцитах і сироватці крові та вплив отриманих показників на пара-